

Zestawienie typowych działań finansowanych w ramach programów współpracy transgranicznej¹ wraz z przypadającymi na nie wydatkami kwalifikowanymi i niekwalifikowanymi².

Niemożliwe jest stworzenie zamkniętej listy wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych. Rozstrzygnięcie kwalifikowalności kosztów może nastąpić jedynie na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu i opisu planowanych działań.

Dodatkowo podstawą do określenia kwalifikowalności wydatku jest również sprawdzenie:

- o czy jego poniesienie jest niezbędne do zrealizowania zaplanowanego działania i osiągnięcia zakładanych celów projektu,
- o czy przy jego ponoszeniu zapewniono wysoką jakość i przejrzystość realizowanych działań oraz użyteczność i efektywność wykorzystania,
- o czy przestrzega się zasad legalności, rzetelności i gospodarności,
- o czy został poniesiony zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego (w tym prawem podatkowym, ustawą o rachunkowości, ustawą o finansach publicznych przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, przepisami dotyczącymi pomocy publicznej).

W ostatniej kolumnie zamieszczono wykaz podstawowych aktów prawnych, z którymi muszą być zgodne realizowane projekty (w oparciu o niego będzie weryfikowana zgodność projektów z prawem krajowym). Dodatkowo projekty powinny być realizowane zgodnie z następującymi ustawami:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. **o finansach publicznych** (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. **o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. **o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych** (Dz. U. z 2005 r. Nr 14 poz.114 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. **Ordynacja podatkowa** (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz.60 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. **o dostępie do informacji publicznej**. (Dz. U. Nr 112, poz.1198 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. **o rachunkowości** (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. **Prawo zamówień publicznych** (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz.759 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. **o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej** (Dz. U. z 2007 r.Nr 59, poz. 404 z późn. zm.),

Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne	Podstawa prawna
<p>I. Projekty infrastrukturalne Dotyczy wydatków na projekty w zakresie infrastruktury komunikacyjnej, transportowej, sportowej, kulturalnej oraz infrastruktury turystycznej np. budowa (w tym</p>		

¹ Dokładny opis tych działań zawiera Uszczegółowienie każdego programu operacyjnego lub Podręcznik wdrażania Programu.

² W kolumnie wydatki niekwalifikowalne wymieniono wydatki nieuwzględnione w rozdz. 8 *Wydatki niekwalifikowalne* Wytucznych dla programów współpracy transgranicznej.

rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i modernizacja infrastruktury aktywnych form turystyki oraz bazy około turystycznej, działań przyczyniających się do wzrostu ruchu turystycznego, **wzmacniania bezpieczeństwa** oraz **infrastruktury ochrony środowiska**, np. drobna infrastruktura sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych, budowa (w tym rozbudowa) i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych, budowa (w tym rozbudowa) i modernizacja elementów systemów zaopatrzenia w wodę, telekomunikacja, parkingi samochodowe³. W przypadku projektów infrastrukturalnych z zaplanowanymi działaniami kulturalnymi wydatki kwalifikowalne dla działań kulturalnych - jak w punkcie XII.

1. Prace przygotowawcze⁴, w tym:

- przygotowanie projektu (np. przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań geologicznych, uzyskanie opinii konserwatorskich),
- przygotowanie dokumentacji technicznej (np. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, koncepcja budowlana, projekt budowlany, projekt wykonawczy, specyfikacja techniczna),
- prace projektantów, architektów i konserwatorów,
- koszty przetargów (w tym przygotowanie dokumentacji przetargowej, przygotowanie przetargu, publikacja ogłoszeń przetargowych),
- koszty spotkań z partnerami i tłumaczenia.

2. Prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, w tym:

- opłaty za pozwolenia na budowę,
- zakup niezabudowanych nieruchomości lub nieruchomości, jeśli jest on nierozdzielnie związany z realizacją projektu (nie więcej niż 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu),
- przygotowanie terenu pod budowę, w tym prace geodezyjne,

- zakup niezabudowanych nieruchomości lub nieruchomości, które nie są bezpośrednio związane z realizacją projektu lub nie będą trwale do niej wykorzystane,
- wydatki, do których poniesienia z mocy ustaw zobowiązana jest inna instytucja niż beneficjent projektu,
- wydatki na naprawę, modernizację i utrzymanie wyników inwestycji (np. instalacji drogowo-transportowych),
- koszty modernizacji i napraw przyległych dróg, które same nie są przedmiotem wsparcia, jeśli

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. **o finansach publicznych** (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - **Prawo budowlane** (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz.1623 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. **o gospodarce nieruchomościami** (Dz. U. z 2010 r.. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. **w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz**

³ Dofinansowane mogą być tylko parkingi stanowiące integralną część projektu inwestycyjnego. W szczególności dopuszcza się finansowanie parkingów w ramach projektów turystycznych czy skierowanych na rozwój MŚP o znaczeniu transgranicznym. Wykluczone jest dofinansowanie parkingów, które nie są częścią innego projektu infrastrukturalnego o znaczeniu transgranicznym

⁴ Prace przygotowawcze są to prace związane z przygotowaniem inwestycji (np. opracowaniem dokumentacji) do realizacji. Prace te, o ile nie są niezbędne na etapie przygotowania projektu mogą być kwalifikowane w kategorii „Prace inwestycyjne”.

Załącznik nr 1 Tabela wydatków dla różnych typów projektów realizowanych w ramach programów współpracy transgranicznej w latach 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> ▪ prace ziemne, ▪ prace budowlano-montażowe, ▪ przebudowa infrastruktury technicznej niezbędnej dla realizacji projektu towarzyszącej lub kolidującej z inwestycją, w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów kolejowych, tramwajowych i przejazdów kolejowych, ▪ prace wykończeniowe, w tym instalacyjne, montażowe, wykonanie umocnienia i zieleni drogowej, ▪ prace rozbiórkowe, ▪ zakup sprzętu i wyposażenia nierozzerwalnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji, ▪ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzór konserwatorski, ▪ koszt zatrudnienia w związku z realizacją projektu: <ul style="list-style-type: none"> ○ inżyniera kontraktu ○ kierownika budowy i/bądź ○ koordynatora projektu (budowy) ▪ koszt zakwaterowania dla pracowników budowlanych, ▪ koszty odszkodowań, które powstały w trakcie realizacji projektu i bez których niemożliwe byłoby jego przeprowadzenie, ▪ opłaty administracyjne wiążące się bezpośrednio z czynnościami i pracami realizowanymi w ramach projektu (konieczność uiszczenia niezbędnej w projekcie opłaty administracyjnej np. opłata administracyjna pobierana za usunięcie drzew i krzewów w ramach wycinki przed przystąpieniem do robót (jeśli jest to opłata a nie kara), ▪ koszty promocji integralnie związane z realizacją projektu, ▪ naliczenie kwoty zatrzymanej. <p>Roboty dodatkowe kwalifikowane są na zasadach określonych w programie. Jednocześnie w</p>	<p>nie wynikają z prac przeprowadzonych w ramach projektu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podłączenie do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych indywidualnych użytkowników, ▪ zakup środków transportu, np. samochodów ciężarowych. 	<p>programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.). Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. Nr 267, poz. 2251 z późn. zm.); ▪ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego. (Dz. U. Nr 138, poz. 1554); ▪ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Dz.U. Nr 92, poz. 881 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12,
---	---	--

<p>każdym przypadku aby roboty dodatkowe zostały uznane za wydatek kwalifikowalny powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:</p> <p>a) wydatek jest uzasadniony i niezbędny dla realizacji celu projektu,</p> <p>b) wydatek związany z pracami, które były niemożliwe do przewidzenia na etapie przygotowania projektu lub pracami, które były zaplanowane, ale zaistniała konieczność ich realizacji w większych ilościach, po wyższej cenie, z wykorzystaniem innej technologii lub z zastosowaniem innych parametrów (np. rodzaj materiału) niż wynikało to z kontraktu oraz są obecnie niezbędne do prawidłowego wykonania projektu,</p> <p>c) dofinansowanie projektu po uwzględnieniu wydatku na roboty dodatkowe nie może przekroczyć kwoty określonej w decyzji IZ o dofinansowanie projektu,</p> <p>d) wydatek został zrealizowany zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych.</p> <p>3. Koszty związane z realizacją postanowień umowy o dofinansowanie projektu (np. koszty gwarancji bankowych, tłumaczeń itp.)</p>		<p>poz. 59 z późn. zm.);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) ▪ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz.67 z późn. zm); ▪ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).
<p>II. Projekty, w których część działań związana jest z informatyzacją (przeprowadzane jako działania dodatkowe w projektach inwestycyjnych) oraz działania z zakresu tworzenia punktów dostępu do internetu i wspieranie jego wykorzystania</p>		
<p>1) Prace przygotowawcze, jak w punkcie I.1.</p> <p>2) Prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prace konstrukcyjne (ziemne, naziemne, napowietrzne w zależności od wykorzystywanej technologii), ▪ budowa, rozbudowa lub przebudowa pomieszczeń i infrastruktury technicznej niezbędnej dla realizacji projektu (np. pomieszczenia na serwery), 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszt dzierżawy łącz 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz.1623 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Dz.U. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.);

<ul style="list-style-type: none"> ▪ roboty budowlano-montażowe, ▪ prace instalacyjne, ▪ zakup sprzętu, oprogramowania i wyposażenia (oraz jego konfiguracja) stanowiącego integralną część projektu (związanego z funkcjonowaniem inwestycji), ▪ koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu), ▪ dzierżawa pomieszczeń/ budynków nierozdzielnie związana z realizacją projektu (konieczność zapewnienia 5-letniego okresu trwałości w umowie), ▪ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji, ▪ koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z realizacją inwestycji. <p>3. Szkolenia dla użytkowników Internetu czy wdrożonego oprogramowania.</p> <p>4. Koszty związane z realizacją postanowień umowy o dofinansowanie projektu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. Nr 267, poz. 2251 z późn. zm.); ▪ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego. (Dz. U. Nr 138, poz. 1554); ▪ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Dz.U. Nr 92, poz. 881 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,
--	--	---

		<p>udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 ze zm.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz.67 z późn. zm); <p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)</p>
<p>III. Działania z zakresu tworzenia punktów dostępu do informacji (np. turystycznej i kulturalnej)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzenie i rozwój sieci centrów i punktów informacji turystycznej i kulturalnej (w tym przygotowanie i dystrybucja nieodpłatnych publikacji służących informacji turystycznej i kulturalnej), ▪ tworzenie i rozwój platform informatycznych i baz danych, jako elementów systemu informacji turystycznej (w tym także systemy informacji turystycznej oraz systemy e-informacji kulturalnej), ▪ tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i atrakcji turystycznych oraz obszarów i obiektów atrakcyjnych kulturowo. 		
<p>1) Prace przygotowawcze, jak w punkcie I.1. 2) Prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, w tym:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup niezabudowanych nieruchomości lub nieruchomości, które nie są 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności

Załącznik nr 1 Tabela wydatków dla różnych typów projektów realizowanych w ramach programów współpracy transgranicznej w latach 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup nieruchomości lub nieruchomości niezabudowanej, jeśli jest to nierozdzielnie związane z realizacją projektu (maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu), ▪ przygotowanie terenu pod budowę, w tym prace geodezyjne, ▪ prace ziemne, ▪ prace budowlano-montażowe, ▪ prace instalacyjne, ▪ prace wykończeniowe, ▪ zakup sprzętu nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji, ▪ oprogramowanie wykorzystywane na potrzeby systemu informacji turystycznej i kulturalnej, ▪ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzór konserwatorski, ▪ materiały informacyjne związane z funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej i kulturalnej, ▪ koszty promocji integralnie związane z realizacją projektu. 	<p>bezpośrednio związane z realizacją projektu lub nie będą trwale do niej wykorzystane,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki, do których poniesienia z mocy ustaw zobowiązana jest inna instytucja niż beneficjent projektu, 	<p>kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr, 13, poz.123 z późn. zm.);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz 67 z późn. zm.); <p>Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz.1568 z późn. zm.);</p> <p>oraz odpowiednio jak w punkcie I.</p>
<p>IV. Działania związane z promocją turystyki i regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja imprez mających wpływ na wzrost liczby turystów m.in. imprezy, których celem jest promocja turystyczna regionu, ▪ kampanie promocyjne (w tym udział w targach turystycznych) w kraju i zagranicą, których celem jest promocja atrakcyjności turystycznej regionu (również poza obszarem wsparcia), ▪ przygotowanie programów rozwoju i/ lub promocji markowych produktów turystycznych regionalnych i lokalnych oraz lokalnych i regionalnych produktów kulturowych, w tym przede wszystkim: wykonanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych i marketingowych, inwentaryzacja oraz ocena potencjału turystycznego, określenie produktów markowych, rynków promocji, narzędzi i technik promocyjnych, ▪ realizacja spotów i filmów reklamowych dot. walorów turystycznych obszaru wsparcia programu przez regionalną telewizję, emisja spotu reklamowego w telewizji / radio regionalnym za granicą (również o szerszym zasięgu niż obszar wsparcia), ▪ wystawianie poza obszarem wsparcia bilbordów czy plakatów, których przekaz przynosi korzyść bezpośrednią obszarowi wsparcia, 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja wydarzeń kulturalnych, mających wpływ na wzrost znaczenia kultury jako czynnika stymulującego rozwój społeczno – gospodarczy, ▪ kampanie promocyjne, których celem jest promocja kultury regionu, w tym udział w wystawach i imprezach kulturalnych 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty organizacji pojedynczych imprez oraz kampanii promocyjnych (składających się z wielu różnych imprez), patrz część XI <i>Koszty organizacji spotkań</i>, ▪ koszty uczestnictwa w targach turystycznych, ▪ koszty opracowania programów rozwoju i/lub promocji lokalnych i regionalnych produktów turystycznych i kulturowych, wykonania analiz, ▪ koszty promocji integralnie związane z realizacją projektu, ▪ koszty przeprowadzenia przetargów. <p>W ramach wyżej wymienionych typów projektów promocyjnych do współfinansowania kwalifikują się w szczególności koszty organizacji imprez i kampanii promocyjnych (włączając koszty publikacji i dystrybucji materiałów promocyjnych, jeśli będą udostępniane bezpłatnie).</p> <p>Za kwalifikowalne uznaje się koszty związane z realizacją postanowień umowy/decyzji o dofinansowanie projektu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz.1568 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr, 13, poz.123 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.).
<p>V. Projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rewitalizacja, konserwacja, renowacja, rewaloryzacja, modernizacja, przebudowa, adaptacja nieruchomości historycznych i zabytkowych obiektów oraz publicznych obiektów przemysłowych wraz z ich otoczeniem oraz ich przystosowanie na cele kulturalne, ▪ budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa, modernizacja, a także niezbędne wyposażenie publicznej infrastruktury kulturalnej, ▪ zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń, ▪ tworzenie i rozwój szlaków dziedzictwa kulturowego, ▪ digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego pod warunkiem powszechnego ich udostępnienia, ▪ usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w istniejących obiektach kultury. 		
<p>1) Prace przygotowawcze, jak w punkcie I.1.</p> <p>2) Prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, jak w punkcie I.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup nieruchomości, które nie są bezpośrednio związane z realizacją projektu lub nie będą 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162,

	<p>trwale do niej wykorzystane,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki, do których poniesienia z mocy ustaw zobowiązana jest inna instytucja niż beneficjent projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poz.1568 z późn. zm.); Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579)
<p>VI. Zakup pojazdów</p> <p>Zakup niżej wymienionych pojazdów jest kosztem kwalifikowalnym pod warunkiem, że zakupione pojazdy są wykorzystywane i służą realizacji projektów współpracy transgranicznej oraz mieszczą się np. w planach zapotrzebowania ochrony przeciwpożarowej, służb ratowniczych, planach ochrony przed katastrofami, planach rozwoju turystycznego i itp.</p> <p>Każdorazowo musi być jednak zagwarantowane (poprzez oświadczenie beneficjenta), że pojazd będzie wykorzystany tylko w związku z realizacją projektu, dla osiągnięcia jego celów oraz z pożytkiem dla obszaru wsparcia. W związku z trudnościami w przeprowadzeniu kontroli wykorzystania pojazdów dla celów projektu finansowanie pojazdów w ramach programów współpracy transgranicznej jest bardzo ograniczone i podlega szczególnej ocenie pod względem efektywności i gospodarności wydatku.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup wozów strażackich, pojazdów i pługów śnieżnych, pojazdów specjalistycznych dla policji, ▪ zakup pojazdów turystycznych, np. statków wycieczkowych, ▪ ubezpieczenie ww. kategorii pojazdu zawarte na okres realizacji projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup autobusów, ▪ zakup samochodów osobowych, ▪ zakup samochodów ciężarowych, ▪ zakup awionetek i helikopterów. 	
<p>VII. Koszty ogólne (patrz również podrozdział 7.7 Wytucznych)</p>		

Załącznik nr 1 Tabela wydatków dla różnych typów projektów realizowanych w ramach programów współpracy transgranicznej w latach 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty administracyjne (np. koszty przelewów bankowych, materiałów biurowych i piśmienniczych, drobne wyposażenie biur, itp.), ▪ opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, odprowadzanie ścieków itp., ▪ koszty abonamentu prasy, usługi telefoniczne (abonament i rozmowy telefoniczne wg billingu), pocztowe, telegraficzne, telexowe, internetowe, ▪ koszty patentów i licencji, ▪ ubezpieczenie biura, ▪ amortyzacja wyposażenia, ▪ remonty bieżące maszyn, urządzeń, pomieszczeń, ▪ opłaty za najem powierzchni biurowych i czynsz (koszty wynajmu powierzchni biurowej i czynsz za pomieszczenia i budynki biurowe są kwalifikowalne pod warunkiem, że nie ma możliwości korzystania z nich za darmo i można dowieść, że są wykorzystywane w całości bądź częściowo dla potrzeb projektu), ▪ sprzętanie pomieszczeń, dezynsekcja pomieszczeń, itd., ▪ koszty pracowników pośrednio zaangażowanych w projekt, np. księgowy/ skarbnik, prawnik, sekretarka (wyluczane proporcjonalnie do czasu pracy spędzonego nad projektem), ▪ w uzasadnionych przypadkach koszty ubezpieczeń majątkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wynagrodzenie członków organów statutowych beneficjenta projektu wynikające z tytułu pełnienia tych funkcji, np. kierownik jednostki, członek zarządu, prezes, ▪ ochrona budynku 	
<p>VIII. Koszt osobowe (patrz również podrozdział 7.7.1 Wytucznych)</p> <p>Wysokość kwalifikowalnych kosztów osobowych dla pracowników zatrudnionych na potrzeby projektu, powinna zostać wyliczona w taki sposób, aby poprzez wyższe uposażenie nie wystąpiło uprzywilejowanie pracowników dofinansowywanych w ramach projektu w porównaniu z innymi pracownikami na podobnym stanowisku i wykonujących podobne zadania.</p> <p>Koszty personelu, w przypadku ich prawidłowego uzasadnienia oraz uwzględnienia w sprawozdawczości, nie są uznawane za koszty wkładu niepieniężnego, lecz za wkład pieniężny.</p> <p>Osobno rozpatrywane są i wymagają każdorazowego uzasadnienia w oparciu o cel projektu wydatki związane z indywidualnym uczestnictwem w warsztatach, seminariach, konferencjach, kongresach oraz indywidualne stypendia naukowe czy szkolenia.</p>		

Załącznik nr 1 Tabela wydatków dla różnych typów projektów realizowanych w ramach programów współpracy transgranicznej w latach 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> ▪ wynagrodzenie zasadnicze brutto, ▪ premie i nagrody regulaminowe o ile istnieje uzasadnienie ich poniesienia w związku z projektem⁵, ▪ dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz ze składkami wypłacanymi przez pracodawcę, ▪ dodatki do wynagrodzeń (funkcyjne, zadaniowe, specjalne), o ile zostały przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa prac, regulaminu wynagradzania oraz w związku z realizowanym projektem, ▪ zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, ▪ obciążenia z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych, (w tym Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych), ▪ składki na ubezpieczenie na życie i inne dobrowolne składniki wynagrodzenia pracownika o ile nie powiększają jego wynagrodzenia brutto, ▪ ewent. pozostałe koszty ustawowo związane z wynagrodzeniem, ▪ ekwiwalent za niewykorzystany urlop zgodnie z przepisami prawa pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nagrody okolicznościowe oraz jubileuszowe, ▪ premie i nagrody uznaniowe, ▪ dodatki nie mające związku z realizowanym projektem⁶, ▪ zasiłek oraz inne świadczenia finansowane z ZUS np. (zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy, wyrównawczy), ▪ zasiłki finansowane z budżetu państwa (pielęgnacyjny i rodzinny), ▪ zasiłek chorobowy, ▪ odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz świadczenia z Funduszu np. wczasy „pod gruszą”, bony żywieniowe, dopłaty do stołówki, do okularów, biletów PKP itp., ▪ składki na PFRON, ▪ koszty badań wstępnych i okresowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 z późn. zm.);, ▪ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).
---	--	--

⁵ Wysokość oraz warunki nabycia prawa do premii lub nagrody regulaminowej muszą być wyraźnie określone w regulaminie wynagradzania, nie mogą zostać wprowadzone w danej instytucji później niż 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, obowiązują wszystkich pracowników (w tym tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z programów EWT) i są przyznawane w związku z zaangażowaniem do realizacji zadań związanych z projektem na podstawie stosunku pracy.

⁶ W tym dodatki nie mające związku z pełnionymi zadaniami w projekcie pomimo ich uregulowania w regulaminie np. w związku ze znajomością języków obcych, za niespóźnianie się do pracy, za niepalenie papierosów, funkcyjny (jeśli dodatek nie był przyznany w związku z realizowanym projektem) itp.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty dodatkowych usług zdrowotnych, ▪ odprawy emerytalno-rentowe, ▪ wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, jeśli nie obowiązują jednakowe zasady w tym zakresie wszystkich pracowników beneficjenta, a praca w godzinach nadliczbowych nie jest odpowiednio rejestrowana, ▪ wynagrodzenie płacone w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy. 	
<p>IX. Koszty podróży służbowych, zagranicznych i krajowych (patrz również podrozdział 7.7.2 Wytucznych)</p> <p>Limity diet i kosztów przejazdu oraz zakwaterowania określone są zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami, jak dla administracji publicznej.</p>		
<p>Standardowe koszty, które powstają w związku z podróżami służbowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ koszt diet, ▪ zakwaterowanie – według określonego limitu w hotelach klasy średniej, ▪ koszt dojazdu (tj. bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie, bilety promowe), ▪ ubezpieczenie osób delegowanych na czas podróży zagranicznej. Ubezpieczenie powinno dotyczyć tylko takich sytuacji, w związku z którymi poniesienie wydatku było zasadne, konieczne i nie zostało wykluczone na podstawie obowiązujących przepisów (krajowych i wewnętrznych), ▪ koszty opłat za korzystanie z autostrady jeśli ich zakup był niezbędny, ▪ koszty parkowania, jeśli ich poniesienie było konieczne. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bilety lotnicze w pierwszej klasie lub klasie business, ▪ koszty podróży samochodem prywatnym, służbowym lub taksówką, jeżeli transport publiczny jest dostępny, chyba że ten środek transportu jest najbardziej ekonomiczny lub jego wykorzystanie można uzasadnić innymi względami. W takim przypadku dostarczona będzie stosowna dokumentacja i uzasadnienie, 	<p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 z późn. zm.);</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności</p>

<p>W uzasadnionych przypadkach koszt użycia samochodu prywatnego do celów służbowych według stawek krajowych za 1km.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryczałt na przejazd, ▪ zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją wartości zużytego paliwa do odbycia podróży służbowej związanej z realizacją projektu. <p>Co do zasady do odbycia podróży służbowej należy wykorzystywać najbardziej ekonomiczne środki transportu. W uzasadnionych przypadkach, np. gdy odbycie podróży tańszym środkiem transportu znacznie wydłuży czas przejazdu kosztem pełnienia obowiązków służbowych (kryterium efektywności nie zostało spełnione), odbycie podróży samolotem, samochodem prywatnym bądź służbowym stanowi wydatek kwalifikowalny. Podobnie, w uzasadnionych przypadkach, np. ze względów bezpieczeństwa lub tam, gdzie publiczne środki transportu były niedostępne kwalifikowalne są koszty wynajęcia taksówki.</p> <p>W opisie rozliczenia delegacji osoby, której wynagrodzenie nie jest rozliczane w projekcie powinno znaleźć się uzasadnienie odbycia podróży przez ww. osobę w ramach projektu. W przypadku wątpliwości kontrolera co do związku osoby oddelegowanej z projektem, beneficjent zostanie poproszony o przedłożenie dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień przedstawiających związek oddelegowanego z projektem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podczas delegacji zagranicznych diety w pełnej wysokości w przypadkach, gdy organizator spotkania/seminarium/konferencji zapewniał częściowo lub całościowo wyżywienie uczestnikom (gdy organizator zapewnił wyżywienie częściowo, diety należą się w odpowiedniej części). 	<p>przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 z późn. zm.);</p> <p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.)</p>
<p>X. Koszty organizacji spotkań</p>		
<p>Za każdym razem musi być uzasadniona konieczność zorganizowania spotkania dla osiągnięcia celów projektu.</p>		
<p>Kosztowne publikacje dla wąskiego kręgu odbiorców są rozpatrywane osobno i wymagają każdorazowego uzasadnienia w oparciu o cel projektu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty wynajmu sali, sprzętu multimedialnego, nagłośnienia i wyposażenia na spotkanie, ▪ koszty związane z publikacjami i przygotowaniem materiałów roboczych i materiałów na konferencje oraz promocją spotkania i rozpowszechnianiem jego efektów (w przypadku materiałów promocyjnych, publikacji broszur, publikacji prasowych oraz wydatków na przygotowanie koncepcji i planów, w tym marketingowych należy zwracać szczególną uwagę na efektywność wykorzystania środków), ▪ koszty obsługi spotkania, w tym wyżywienie (catering), tłumaczenia, ubezpieczenie, ▪ w uzasadnionych przypadkach także koszty utrzymania i zakwaterowania uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty wynajmu sali będącej własnością beneficjenta. 	

spotkania (wyżywienie kwalifikuje się, jeśli nie jest ujęte w dietach uczestników), w uzasadnionych przypadkach, kwalifikuje się koszt udziału w spotkaniu również uczestników spoza obszaru wsparcia.		
XI. Organizacja konferencji, seminariów, szkoleń		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki wymienione w punkcie X. ▪ koszt zatrudnienia ekspertów zewnętrznych na podstawie umowy zlecenia bądź innej opłacony na podstawie przedstawionego rachunku bądź faktury, ▪ koszty usług w postaci specjalistycznej pracy wykonanej przez zewnętrznego eksperta polegającej na sporządzeniu tłumaczenia, opracowaniu analizy, planu, strategii, conceptów, dokumentów planistycznych a także szeroko pojęte koszty związane z publikacjami, konsultacjami i opiniami eksperckimi, <p>Wydatki związane z podwykonawstwem są kwalifikowalne, jeśli wymaga tego specyfika projektu, ale pod warunkiem, że nie prowadzi do zwiększenia całkowitych wydatków na projekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki związane z honorariami dla wykładowców, którzy mogą udokumentować doświadczenie bądź specjalizację w danej dziedzinie, (wyznacznikiem są standardowe stawki godzinowe przewidziane za taką usługę w zależności od kwalifikacji specjalisty), ▪ wydatki dotyczące nabycia praw autorskich do niezbędnych opracowań, referatów, programów komputerowych, fotografii, materiałów publikowanych na CD przeznaczonych do publikacji po konferencji, ▪ koszty opłat za wykorzystanie materiałów, w przypadku, gdy nie ma potrzeby nabycia praw autorskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty nabycia praw autorskich, w przypadku projektów do zrealizowania których wystarczające jest udostępnienie materiałów do jednokrotnego wykorzystania, 	
XII. Projekty z zakresu kultury, np. organizacja wydarzeń kulturalnych, spotkań, wystaw, festiwalii		
<p>Obok wydatków wymienionych w punkcie XI, również koszty związane ze stroną organizacyjną wydarzeń kulturalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty zaangażowania nieprofesjonalnych artystów (nie występujących zawodowo) np. chórów dziecięcych, zespołów folklorystycznych pod warunkiem, że nie stanowią więcej niż 40% kosztów kwalifikowalnych projektu, 	<p>Wydatki związane ze stroną artystyczną organizowanego wydarzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ produkcja, nabycie prac, ▪ zakup dzieł sztuki, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszt wynajęcia sceny/estrady oraz niezbędnej scenografii, ▪ koszt zakupu niskocennych elementów i materiałów do dekoracji i scenografii, np. wstążek bibuły, kwiatów itp., ▪ koszt wynajęcia sprzętu nagłośnieniowego i oświetleniowego, ewentualnie zakupu, jeśli nie stanowią środka trwałego w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ▪ nagrody (w tym upominki oraz prezenty) niepieniężne o łącznej wartości nie przekraczającej 200 zł , ▪ koszty nabycia praw do wykorzystania produktu np. do jednokrotnego wykorzystanie zdjęć dla konkretnej publikacji). <p>W przypadku organizacji i prowadzenie warsztatów artystycznych, które mają charakter szkoleniowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki dla artystów, gdzie ich udział nie jest związany z organizacją wystawy lub festiwalu od strony artystycznej i nie ma charakteru honorarium, np.: <ul style="list-style-type: none"> – koszt wynagrodzenia za pracę edukacyjną (nawet w przypadku artystów), – koszty rozpisanie nut i aranżacji piosenek regionalnych dla potrzeb realizacji projektu, nie stanowiące elementu honorarium artysty za występ, ▪ wydatki zgodne z projektem o charakterze wynagrodzeń dla artystów i twórców za świadczenie usług o charakterze szkoleniowym, edukacyjnym, demonstracyjnym, itp. z zakresu edukacji artystycznej (wynagrodzenia plastyków, muzyków, aktorów, itp. prowadzących warsztaty, zajęcia edukacyjne, wykłady itp.), lub za prezentację twórczości amatorskiej, ludowej albo dotyczącej działań towarzyszących, mających bezpośredni związek z celem dofinansowanego przedsięwzięcia i nie mających przy tym znamion quasi komercyjnych „występów”. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koszty zakupu sceny/estrady oraz niezbędnej scenografii (w tym profesjonalnych kostiumów scenicznych), ▪ koszt zakupu sprzętu nagłośnieniowego i oświetleniowego, jeśli stanowią środek trwały w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości , ▪ nagrody niepieniężne (w tym upominki oraz prezenty) o łącznej wartości przekraczającej 200 zł lub nagrody niepieniężne bez względu na ich wartość, jeśli nie mają bezpośredniego znaczenia dla osiągnięcia celów projektu albo jeśli nie są oznakowane zgodnie z przepisami UE, ▪ nagrody pieniężne, ▪ wydatki związane z zapraszaniem gości do udziału w konferencji czy spotkaniu spoza obszaru wsparcia (koszty podróży, zakwaterowania i 	
---	--	--

	<p>wyżywienie), jeśli nie są uzasadnione celem projektu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ koszt nabycia praw autorskich, np. od fotografa, jeśli nie są konieczne dla wydania publikacji, (np. w przypadku, gdy umowa może opiewać na jednokrotne wykorzystanie zdjęć dla konkretnej publikacji), ▪ wydatki o charakterze wynagrodzeń/honorarium dla artystów i twórców zawodowych nie przewidziane w projekcie. 	
XIII. Działania z zakresu wymiany młodzieży, studentów		
<p>Wsparcie na wymianę studentów (przejazdy, zakwaterowanie i wyżywienie oraz koszty studiów) dla studentów w ramach międzynarodowych programów wymiany studenckiej w kraju sąsiednim, które przekraczają równowartości ok. 400€ na studenta na miesiąc.</p>		
XIV. Pomoc techniczna (patrz również podrozdział 7.15 Wytucznych)		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wynagrodzenia wraz z wszystkimi składnikami wynagrodzenia oraz regulaminowe nagrody, ▪ najem, adaptacja i utrzymanie pomieszczeń biurowych i konferencyjnych, ▪ zakup wyposażenia, urządzeń i materiałów niezbędnych do realizacji zadań, ▪ obsługa informacyjno-biurowa, ▪ archiwizacja dokumentów i usług z tym związanych, ▪ budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portali i stron internetowych, 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ hosting i utrzymanie domen, ▪ promocja portali i stron internetowych, ▪ uruchomienie i utrzymanie infolinii i serwisów informacyjnych, ▪ nabycie praw autorskich, ▪ opracowanie ekspertyz, analiz, studiów, koncepcji, ▪ wynagrodzenia ekspertów i doradztwa specjalistycznego, ▪ przeprowadzania badań opinii publicznej, ▪ zbieranie, gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie danych, ▪ przygotowanie, modyfikacja i uaktualnianie strategii promocji i informacji oraz planu działań promocyjnych i komunikacyjnych, ▪ realizacja działań promocyjno-informacyjnych, w tym poprzez : <ul style="list-style-type: none"> ○ organizację kampanii promujących i wymianę informacji, ○ organizację spotkań, warsztatów, seminariów, szkoleń, konferencji, ○ promocję i prezentację najlepszych praktyk i najlepszych projektów, ○ przygotowanie prezentacji, ○ realizację i uczestnictwo w programach, spotach i audycjach radiowych i telewizyjnych, ○ wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia, ○ zabezpieczenie tłumaczeń, ○ wyżywienie, ○ zakwaterowanie / noclegi, ▪ koszty organizacji posiedzeń komitetów, paneli i komisji, koszt usług świadczonych przez ekspertów powołanych do oceny i uczestnictwa w obradach komitetów, ▪ zakup, opracowanie, wynajęcie, druk, powielanie, publikacja i dystrybucja materiałów 		
---	--	--

<p>informacyjnych, promocyjnych i dydaktycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup usług telekomunikacyjnych, ▪ tłumaczenia, ▪ przygotowanie, utrzymanie i rozbudowa systemu informatycznego monitoringu i kontroli, ▪ zakup i instalacja oprogramowania i licencji, ▪ zakup i prenumerata publikacji, ▪ organizacja staży i wyjazdów studyjnych (w tym koszty nauki języków obcych – języków urzędowych Unii Europejskiej – szczególnie niezbędnych do wdrażania programu), ▪ koszty udziału pracowników w szkoleniach językowych, w szkoleniach, seminariach, stażach, studiach podyplomowych dotyczących problematyki związanej z wykonywanymi obowiązkami, ▪ koszty leasingu samochodu osobowego ▪ koszty przygotowania specyfikacji przetargowej i przeprowadzenia przetargu, ▪ koszty zakupu i instalacji sprzętu komputerowego (np. komputery, serwery, monitory, projektory multimedialne, skanery), ▪ zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych, ▪ oddelegowanie, ▪ delegacje służbowe. <p>Szczegółowe zasady kwalifikowania wydatków i kategorie wydatków kwalifikowalnych w ramach Pomocy Technicznej zostały określone w <i>Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie korzystania z pomocy technicznej</i>.</p>		
<p>XV. Działania promocyjne</p> <p>Działania promocyjne, w ramach projektów pomocy technicznej oraz projektów zwykłych, zwłaszcza miękkich, powinny być realizowane z poszanowaniem zasady <i>zdrowego rozsądku</i>. Zwłaszcza produkty reklamowe i materiały informacyjne, dydaktyczne czy promocyjne powinny być zawsze realizowane w rozsądnych ilościach i za rozsądną cenę. Produkty reklamowe co do zasady mogą być wspierane tylko w przypadku nowego produktu, który jest wprowadzany na rynek (pierwsze nakłady, ale już nie niezmienione nowe nakłady). Powielanie materiałów reklamowych kwalifikuje się tylko w dobrze uzasadnionych przypadkach.</p> <p>Kwalifikowalny jest koszt sporządzenia tłumaczenia materiałów informacyjnych na język partnera projektu, a w uzasadnionych przypadkach i niezbędnych dla osiągnięcia</p>		

celów projektu oraz rozsądnym wymiarze poza językami programu również na inne języki urzędowe Unii Europejskiej.

Co do zasady koszt materiałów, w których zamieszczono reklamy jest niekwalifikowalny (budżet projektu powinien uwzględniać wszystkie koszty promocji i reklamy, które powinny być w całości sfinansowane ze środków unijnych). W uzasadnionych przypadkach, np. możliwości bezpłatnej promocji projektu (informacji o projekcie i wydarzeniach realizowanych w ramach wdrażanego projektu) w mediach lokalnych istnieje możliwość umieszczenia logotypu ww. mediów na plakatach promujących projekt. Kwalifikowalne są jedynie te materiały promocyjne i informacyjne, które zostały przewidziane we wniosku o dofinansowanie i promują bezpośrednio projekt a nie działania poza nim. Loga podmiotów, którzy nie figurują jako partnerzy współpracy w ramach projektu nie powinny znaleźć się na materiałach promocyjnych.

XVI. Wkład niepieniężny (patrz również podrozdział 7.8 Wytucznych)

Kwalifikowalny jest wkład niepieniężny, polegający na wniesieniu do projektu określonych składników majątku, co nie powoduje powstania faktycznego wydatku pieniężnego, np. nieruchomości, wyposażenie lub materiały, badania, działalność zawodowa lub nieodpłatna dobrowolna praca.

Środek trwały (np. nieruchomość lub maszyna) może być przedmiotem wkładu niepieniężnego tylko wówczas, gdy beneficjent traci możliwość korzystania z niego w dotychczasowy sposób.

Wartość wkładu niepieniężnego poświadczana jest przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego w rozumieniu Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami lub należycie upoważniony właściwy organ administracyjny. Beneficjent zobowiązany jest przedstawić dowody zrealizowania wkładu niepieniężnego i jego wysokości.

W przypadku wkładu niepieniężnego wniesionego w postaci nieruchomości należy przedstawić:

- dokumenty księgowe lub wyciągi z ksiąg rachunkowych odzwierciedlające wysokość poniesionych kosztów – potwierdzone przez upoważnione osoby,
- operat szacunkowy sporządzony przez uprawnionego rzeczoznawcę, określający wartość rynkową nieruchomości lub wartość rynkową prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- akt notarialny (w przypadku własności nieruchomości) lub dokument potwierdzający dysponowanie prawem użytkowania wieczystego (w przypadku wniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości).

Jeśli Partner nie posiada dokumentu księgowego (np. w przypadku wniesienia do projektu wyników własnych badań naukowych) należy przedstawić porównanie kilku ofert dotyczących, w miarę możliwości, tych samych towarów lub usług, co umożliwi ocenę wartości wkładu niepieniężnego.

W sytuacji, gdy wkład niepieniężny jest doliczany do kosztów ponoszonych przez beneficjentów, udział EFRR w finansowaniu projektu nie może przekroczyć całkowitych wydatków kwalifikowalnych, nieuwzględniających wartości wkładu niepieniężnego, obliczanych w chwili zakończenia projektu.

Dotacja z EFRR \leq koszty kwalifikowalne – wkład niepieniężny

Przykład: Całkowity koszt kwalifikowalny projektu wynosi 100 jednostek. Współfinansowanie z EFRR może maksymalnie osiągnąć wielkość 85% (85 jednostek). Jednak okazuje się, że wniesiony przez Beneficjenta wkład niepieniężny zostaje wyceniony na 30 jednostek. Zgodnie z zasadą przedstawioną powyżej współfinansowanie projektu ze środków EFRR nie może być zatem większe niż 70 jednostek (70 %).

Praca wolontariuszy

Wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. nieodpłatnego udziału).

Koszt pracy wolontariuszy nie może być w żadnym wypadku zawyżony, powinien odpowiadać średnim stawkom krajowym za taką samą pracę, gdyby została wykonana przez pracownika. Dokładna wycena dobrowolnej pracy może polegać na odwołaniu się do świadczenia pracy o tym samym charakterze i w możliwie jak najbardziej zbliżonym terminie przez podmioty tego samego sektora, działające na wolnym rynku na zasadach konkurencji. W przypadku wolontariatu wartość ta może być nieco poniżej wartości rynkowej dla podkreślenia jej dobrowolnego charakteru.

Wartość pracy wolontariuszy jest ustalana z uwzględnieniem ilości spędzonego czasu oraz standardowej stawki godzinowej i dziennej za dany rodzaj wykonywanej pracy. Wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy musi uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych. Uwzględnia koszt świadczeń socjalnych oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru świadczenia pracy.

Wykonywane na zasadach wolontariatu czynności muszą zostać jasno zdefiniowane. Zadania wykonywane i wskazane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego pracy (stanowiska), np. związane z obsługą szkolenia – zbieranie podpisów na liście obecności, udzielanie informacji o szkoleniu. Z opisu pracy ma wynikać, iż wolontariusz brał udział w pracach związanych z wdrażaniem i realizacją projektu przez dany okres czasu. Do dofinansowania kwalifikują się wolontariusze występujący tylko i wyłącznie w takiej roli. Nie kwalifikuje natomiast się 'dodatkowa dobrowolna praca' pracowników zatrudnionych przy realizacji projektu, których wynagrodzenie zostało ujęte w budżecie projektu.

Dowodem wydatku będzie dokument (umowa o świadczenie nieodpłatnej pracy przez wolontariusza) sporządzony przez beneficjenta, w którym przedstawia przedmiot wkładu rzeczowego, czyli pracę wolontariusza (zakres obowiązków, wraz z liczbą godzin) oraz kwotę wkładu, która ma stanowić koszt kwalifikowalny, czyli „liczby przepracowanych przez wolontariusza godzin” (wg. kart czasu pracy podpisanych przez wolontariusza oraz jego przełożonego wraz z pieczętką i datą) x „stawka określona w dokumencie opisującym wyliczenie stawki”. Dokument taki jest odpowiednikiem dowodu księgowego. Tak sporządzony dowód wniesienia wkładu rzeczowego jest podpisany przez wolontariusza przez złożeniem pierwszego Raportu z postępu realizacji projektu oraz dołączony do niego w celu otrzymania refundacji.

Kwestie wolontariatu regulują przepisy Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.)